

naš tednik

LETO XXXII. — Številka 20 14. maja 1980 Cena 4.— šil. (5 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

Zunanji minister
za NT: Ustvarjati
atmosfera, ki za-
sigura obstoj
manjšine
stran 3

Sele:
problem lovišč
stran 5

Po dolgem:
spet točka za SAK
stran 8

„Pričevanja dvojezičnosti“ je naslov razstave na Slovenski gimnaziji, ki prikazuje dokumente dvojezičnosti od časa monarhije do danes. Pripravili so jo s pomočjo profesorjev sedmošolci. Razstava, ki vsebuje nekaj zelo subtilnih primerov dvojezičnosti, bo odprta do 21. maja.

UVODNIK

Kdaj tudi uradna priznanja?

V soboto, 10. 5. 1980, sta podelili Zveza koroških partizanov in osrednji odbor koroških partizanov v Ljubljani ob 35-letnici pomembnih dogodkov koroškega partizanstva borcem in aktivistom ilegalcem spominsko značko „Koroška 1941—1945“. Priznanje je prejelo 203 koroških partizanov, 8 od njih ne več osebno, ker so že med pokojniki. Med njimi tudi dolgoletni predsednik Zveze koroških partizanov Karel Prušnik-Gašper. Navzočih je bilo tudi precej soborcev iz Slovenije, ki so se borili na Koroškem, med njimi predsednik osrednjega odbora koroških partizanov v Ljubljani Pavel Zavčer-Matjaž. Tudi delegacija odporiškega gibanja na Nizozemskem je bila navzoča ter komisar Avstrijskega osvobodilnega bataljona Frank.

Inž. Peter Kuhar je otvoril srečanje. Navzoči so se spomnili v minuti molka svojega vrhovnega komandanta v narodno-osvobodilni borbi Josipa Broza-Tita in pokojnega predsednika Karla Prušnika-Gašperja. Spregovorili so tudi Lipej Kolenik, Pavel Zavčer, Janez Wutte-Luc, J. Frank in dr. Franci Zwitter. Vsi govorniki so poudarili veliko vlogo koroškega partizanstva v boju proti nacifašizmu in za mir ter enakopravnost vseh narodov in narodnosti in za ponovno vzpostavitev 2. republike Avstrije v smislu Moskvske deklaracije iz leta 1943. Dr. Franci Zwitter je močno podčrtal združevalni karakter koroških partizanov, njih veliko zaslugo za člen 7 v državni pogodbi. Poudaril je, da morajo biti partizani vedno v prvih vrstah v borbi za doseg osnovnih pravic slovenske narodne skupnosti v času, ko nas hočejo oblasti statistično izbrisati. Saj so bili koroški Slovenci ravno tedaj najbolj odločni borci proti nasilju, ko jih na papirju ni bilo več. Pa tudi potomcem bivših partizanov je treba viliti odporiškega duha, da bodo nadaljevali pot svojih staršev in da bodo ponosni na prispevek svoje narodne skupnosti k zmagi nad nacizmom.

Kot sin staršev, ki sta bila oba aktivna v odporu proti hitlerjevi strahovladni, sem doživel ta dan kot dan vzpodbude za nadaljnji boj za doseg naših pravic, ki so nam zajamčene v državni pogodbi. Navdajal me je ponos, ko sem sodoživel odlikovanje bivših partizanov, mož in žena, ki se niso zbal. Uprli so se in organizirano, z orožjem v rokah kljubovali nacističnemu nasilju. Bili so pripravljeni žrtvovati svoje življenje za svobodo in mir. Veliko od njih še danes trpi nad posledicami, veliko jih je moralo dati svoje življenje.

Ob letošnjem praznovanju 35-letnice zmage nad nacizmom in 25-letnice podpisa državne pogodbe pa mi je v soboto, pri podeljevanju spominskih značk koroškim partizanom v Železni Kapli vendar nekaj manjkalo. Pogre- (Nadaljevanje na 4. strani)

Bilanca 25 let člena 7: povsod poslabšanje - NSKS in ZSO informirata štiri podpisnike

Položaj narodnostnih manjšin v Avstriji — tako gradiščanskih Hrvatov kakor tudi koroških Slovencev — se v zadnjih petindvajsetih letih od podpisa državne pogodbe nikakor ni izboljšal, temveč se je stanje z novimi zakoni vedno le poslabšalo. To so povedali zastopniki obeh manjšin na tiskovni konferenci na Dunaju v ponedeljek. Naslov tiskovne konference v Presse-clubu Concordia: 25 let državne pogodbe — bilanca manjšin.

ka, ki bi se raje danes kakor jutri spremenili v prave Nemce. Načelo „Deli in vladaj!“ na Gradiščanskem perfektno prakticirajo, je dejal predsednik Hrvatskega kulturnega društva dr. Ivo Müller.

Glede zakona o narodnih skupinah je dejal Müller, da je leta glede svoje uporabe izredno problematičen, ker bi po dosedanem besedilu zakona v njem sedeli notorični asimilanti.

Za koroške Slovence je orisal

Bilanca je zares porazna: gradiščanski Hrvati tožijo, da se je poslabšal njihov položaj na šolskem področju, ko je v zgodnjih šestdesetih letih prišlo do nove zakonske ureditve, da je tozadevno stanje slabše kakor pred podpisom državne pogodbe, ko so velesile videle, kako se manjšinam slabo godi in so zaradi tega v členu 7 državne pogodbe hotele zajamčiti boljše stanje. Glede subvencij je bilo v preteklosti tudi mnogo boljše, od leta 1970 pa zvezna vlada podpira v enaki meri tako Hrvatsko kulturno društvo, ki se zavzema za obstoj Hrvatov, kakor tudi asimilantsko skupino okoli Roba-

trenutni položaj podpredsednik NSKS mag. Filip Warasch. Tudi on je potrdil, da so zakoni po podpisu državne pogodbe brezizjemno le poslabšali obstoječe stanje. Omenil je nekaj primerov iz zadnjega časa, kjer so župani dvojezičnih občin porinili na stran slovenščino. Dr. Franci Zwitter je obrazložil pravni položaj.

Ob priliki obletnice podpisa državne pogodbe so se koroški Slovenci obrnili pismeno tudi na zunanje ministre držav-podpisnic državne pogodbe. V pismu in dokumentaciji opozarjajo na neizpolnjeni člen 7. Podobno bodo to storili tudi Hrvati.

KOMITE — SLOVENCIM ZA KIRCHSCHLÄGERJA

Ne more nam biti vseeno, kdo je v Avstriji zvezni predsednik. Predvsem nam članom slovenske narodne skupnosti ni vseeno, kdo je najvišji predstavnik republike. V osebi dr. Kirchschrägerja smo našli zveznega predsednika, ki noče meriti z dvojnimi merilom. Sam pravi, da se je zavzemal za Južne Tirole in se zavzema zato tudi za nas. V nedeljo ga bomo z našim glasom podprli.

dr. Pavel Apovnik
dr. Matevž Grlic, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev
mag. Filip Warasch, predsednik Kluba slovenskih obč. odbornikov
Karel Smolle, Koroška enotna lista

Svet se je poslovil od Josipa Broza Tita. Državniki iz vsega sveta so stali ob njegovi krsti. Jugoslovanski politiki so potrdili, da bodo nadaljevali Titovo pot. Tudi Titov pogreb je nudil priliko za pogovore med svetovnimi politiki, kako bi mogli ohraniti mir in zmanjšati napetost. Glej tudi stran 8.

Kirchschräger: Za manjšine se zavzemam iz osnovnega prepričanja

„Že pri svojem nastopnem govoru kot predsednik Avstrije sem poudaril, da se bom z vsemi močmi zavzel za to, da se bojo respektirale vse manjšine, posebno nacionalne,“ je izjavil dr. Rudolf Kirchschräger v posebni izjavi za NT. V pogovoru z zastopnikom našega lista je dr. Kirchschräger poudaril, da se ne zavzema za manjšine zato, ker bi mu to prineslo glasove, ampak iz svojega temeljnega prepričanja: „Ne morem se zavzemati 15 let za Južne Tirole in pozabiti na manjšine znotraj Avstrije.“ Na vprašanje, koliko lahko kot zvezni predsednik naredi za manjšine, je dr. Kirchschräger izjavil, da kot predsednik države ne more dati odlokov, da pa se lahko zavzema za izboljšanje vzdušja in posreduje med prizadetimi: „Zelo močno sta mi pri srcu izboljšanje odnosov in vzdušje zaupanja, to svoje prizadevanje bom nadaljeval.“ Na vprašanje, ali misli dr. Kirchschräger, da bo izgubil glasove, ker se je zavzemal za ukinitve političnih

procesov, je dr. Kirchschräger odgovoril, da se ni zavzemal samo za ukinitve, ampak jih je ukinitel: „To ne more biti vprašanje glasov, to izhaja iz mojega osebnega osnovnega prepričanja do manjšin. Zato me tudi veseli — kot veseli vsakega politika —, da se zavzema za tako vpliven del manjšine, kot je ‚Komite za Kirchschrägerja‘, za mojo ponovno izvolitev.“ Prav tako je dr. Kirchschräger opozoril na novo klimo v odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo, od katere si tudi on pričakuje, da bo koristila manjšini.

Med tem časom vedno več ljudi pristopa nadstrankarskemu komiteju „Slovenci za Kirchschrägerja“. Žal naš list ne more objavljati vseh imen. Komite sporoča, da so mu pristopili tudi dvorni svetnik dr. Valentin Inzko, osrednji tajnik NSKS Jože Wakounig ter številni kulturno-prosvetni in politični delavci. V zadnjem proglašu komiteja pozivajo govorniki in podpisniki, naj v nedeljo Slovenci podprejo dr. Kirchschrägerja.

SREČANJE
MUSKIE—GROMIKO

V okviru praznovanj avstrijske državne pogodbe, ki se jih udeležujejo zunanji ministri držav podpisnic, bo verjetno prišlo v petek, 16. maja, do srečanja med novim ameriškim zunanjim ministrom Muskiem in sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom. To bo prvo srečanje zastopnikov veselih po afganški krizi, ki se je začela z vdorom sovjetskih čet v Afganistan. Na pogrebu jugoslovanskega predsednika Tita v Beogradu se je ameriški podpredsednik Mondale vidno izogibal sovjetske delegacije, ki jo je vodil državni in partijski šef Leonid Brežnjev.

OLIMPIJSKE TEŽAVE

Predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja lord Killanin se je v Moskvi sestal z Leonidom Brežnjevom. Kot sporoča sovjetska tiskovna agencija Tass, so v Moskvi priprave za olimpijske igre v polnem teku in je sovjetska stran pri pogovorih poudarila, „da bo storila vse, da se bo ohranil olimpijski duh gibanja, ki je zgrajen na dobri volji in prijateljstvu med narodi“. Za rešitev olimpijskih iger je mednarodni olimpijski komite predlagal, da se ne igra več nacionalnih himen pri proslavi zmagovalca in se odpravijo vse zastave, tako, da bi športniki vkorakali pri začetni proslavi le še pod olimpijsko zastavo.

CARTER V BEOGRAD?

Ameriški predsednik Carter bo predvidoma še v juniju obiskal Beograd, piše Washington Post, list, ki je ponavadi dobro informiran o ameriški zunanji politiki. Kot list sporoča, naj bi Carter obiskal Beograd tudi zaradi tega, ker je prišlo do masivnih protestov njegovih diplomatov potem, ko se je Carter odločil, da ne bo prisostvoval Titovemu pogrebu. Iz Bele hiše sporočajo, da je bila Carterjeva administracija presenečena nad valom negotovanja, ki ga je sprožila Carterjeva absenca v Beogradu. ZDA so na pogrebu Tita zastopali podpredsednik Mondale, senator Harriman in Carterjeva mati.

ŠTUDENTI STAVKAJO

Da bi opozorili na nevzdržno socialno stanje, so pretekli teden stavkali na avstrijskih univerzah študenti. Stavko so iniciirali študenti na tehnični univerzi na Dunaju, zajela pa je vse ostale dunajske univerze ter univerze v Linzu, Salzburgu in Gradcu. V Linzu so se enodnevnemu štrajku pridružili tudi študenti teologije, solidarnostne telegrame so poslali tudi sindikati. Najvišjo štipendijo, ki zdaj znaša 3800.—šilingov, dobiva le okoli 3% vseh študirajočih, štipendijo pa dobiva v Avstriji sploh samo vsak deveti študent. Posebno težko dobivajo štipendijo otroci nastavlencev in delavcev.

MILIJARDE ZA GENERAL-MOTORS

Finančni minister Androsch je potrdil trditve nekaterih časopisov, da bo Avstrija subvencionirala ameriški koncern General-Motors z 2,6 milijardami šilingov. Kot je znano, bo ameriški avtomobilski koncern GM v bližini Dunaja zgradil tovarno, ki bo zaposlovala 2800 delavcev. Androsch je visoko podpora — skupna investicija bo znašala 7,8 milijard šilingov — zagovarjal s tem, da bo nastalo direktno 2800 novih delovnih mest, od kooperacije pa bo živelo najmanj še 7000 oseb.

Ali jih peče slaba vest? Voditelji strank niso bili pripravljene diskutirati . . .

Vsakošno diskusijo odklanjajo šefi koroških strank s člani Koroške dijaške zveze. Do tega spoznanja so prišli predstavniki KDZ potem, ko so dobili odgovore šefov SPÖ, ÖVP in FPÖ. KDZ je v februarju pisala Wagnerju, Knaflu in Ferrariju, da jih povabi na diskusijo o avstrijski državni pogodbi.

Pri odklonitvi diskusije so se koroški politiki dokopali do zanimivih opravičil. Kot prvi je odgovoril vodja ÖVP Stefan Knafl, ki se opravičuje, da prej ni mogel odgovoriti „ker ne govori slovensko in si je moral pismo pustiti šele prevajati“. Sicer pa za diskusijo nima časa, ker je „na zdravljenju izven Koroške“. Kratek in jednat je bil Ferrari-Brunnenfeld, ki ne vidi „oportuniteti v diskusiji, ker bi motila tekoča pogajanja“. Pri tem Ferrari ne omenja, s kom se ravno pogaja in kdo bi bil taka pomembna osebnost, ki bi bila užaljena, če diskutira vodja FPÖ z dijaki. Sicer pa je Ferrari toliko

pogumen (?), da kot edini predlaga dodatni termin za diskusijo, kajti šef koroške SPÖ Wagner kar načelno odklanja. „SPÖ je zabranjeno“, piše Wagner, „da jo katerokoli društvo povabi k diskusiji z ostalimi šefi strank. Običajni postopek je tak,“ poučuje koroški vrhovni učitelj, „da se zastopniki strank prej že dogovorijo, kdaj bodo nastopali v javnosti, kar pa se dogaja v zelo redkih slučajih“. Torej kategorični ne. Razen seveda, če se prej zmenijo. V tristranskem sporazumu, tako rekoč. Tristrankarsko proti dijakom. Tako jih bodo menda le prekosili.

Zlobni komentatorji sicer trdijo,

da koroški deželni politiki k državni pogodbi nimajo kaj povedati, kar pa gotovo ne drži. Ne drži tudi, da se šefi strank bojijo diskusije s srednješolci. Gotovo Wagnerju, Knaflu in Ferrariju tudi ne bi zmanjkalo besed, ko bi recimo odgovarjali na vprašanja, zakaj stoji ob sobotah državna policija pred okenci celovške železniške postaje in preprečuje nakup vozovnic — če se jih zahteva v slovensčini. Ali pa bi lahko odgovarjali tudi na taka vprašanja, ali so tudi oni mnenja, da se sme na Koroškem govoriti samo nemško, kot to trdijo nastavlenci celovške postaje. Še resnejši zaključek koroške farse: najbolje je, če gredo 10. oktobra Slovenci na zdravljenje — izven Koroške. Malo je tega, kar bi lahko skupno praznovali.

boce

V dunajskem Klubu o Domu v Tinjah

Vodja izobraževalnega Doma v Tinjah Jože Kopeinig se je mudil 6. maja v Klubu slovenskih študentov na Dunaju, kjer je predaval o Tinjskem Domu in cerkvenem listu krške škofije „Nedelja“ — saj je hkrati njen glavni urednik. Edi-

na pomembna izobraževalna ustanova, ki jo imamo koroški Slovenci, je prav Dom v Tinjah, letno se okoli 4000 ljudi poslužuje njegove pestre ponudbe, ki seže od verskih, vzgojnih tečajev preko predzakonskih seminarjev, muzično-kreativ-

nih seminarjev tja do srečanj in diskusij v raznovrstnih strokah, založniške dejavnosti in organiziranja številnih romarskih in študijskih potovanj.

Zadosti vzrokov torej, da je rektor Kopeinig po 11 letih zopet spregovoril v Klubu slovenskih študentov na Dunaju. Dejal je, da se je izobraževanje v Tinjah že pričelo v medvojnem času, da pa se je kulturno-izobraževalna dejavnost po letu 1949 bolj osredotočila na Tinje, ker je tamkaj obstajala — medtem razpuščena — kmetijska šola. Poprej so se namreč vršili razni tečaji tudi v Rožu in na Zilji. Do 1968 je bilo vsako leto približno 12 do 15 tečajev v Tinjah, zdaj je letno nad 200 seminarjev, predavanj, diskusijskih krožkov, literarnih in kulturnih večerov. Subvencije ministrstva za pouk in umetnost znašajo za 12 mesecev 150.000 šilingov, podpora deželne vlade znaša pičlih 30.000 šilingov. Tinjski Dom je vključen v Avstrijsko družbo izobraževalnih ustanov (velja za soustanovitelja), ki proslavlja letos 25-letnico svojega obstoja.

Kdo so pravzaprav adresati tinjskega programa? V prvi vrsti Slovenci, pove predavatelj, seveda pa je „vsak dobrodošel“, ki se poslužuje omenjenih ponudb. V Tinjski Dom zaide vedno več ljudi z nemškimi materinim jezikom in to je znak, da si je ta ustanova prisvojila cenjeno mesto kot kraj „dialoga in pogovora“. Jeseni bo začel rektor Kopeinig s povečavo Doma, ker majhni prostori ne (Dalje na strani 5)

**PRIJAVITE
VAŠE OTROKE
ZA DVOJEZIČNI POUK**

Priradno nedeljo bo odločitev lahka. V vsej povojni zgodovini predsedniških volitev koroški Slovenci nismo nikoli imeli potrebe, da bi se posebno potegovali za kakega kandidata. Renner, lik avstrijskomarksističnega internacionalista, brezbarvni Körner, Schärf — izpolnjevalec volje svoje stranke, pa tudi sicer dobričina Jonas, nadalje neuspešni kandidati ljudske oziroma svobodnjaške stranke — vsi so se skrbno izogibali jasnemu pravičnemu stališču glede slovenske manjšine; pa čeprav je bil Raab ob priliki predsedniških volitev v 60-ih letih gost Narodnega sveta v Kolpingovi dvorani v Celovcu.

Novost tega volilnega boja za predsedniške volitve: „Slovenska nevarnost“, „poslovenjenje Koroške“ postaja končno tudi glavna tema volilnega kosa obeh kandidatov za 18. maj. Krivda ne pali toliko na Gredlerja, zanj smo koroški Slovenci gotovo deseta če ne stota briga, tudi ne na Kirchschrägerja, ki so ga Koroški stvorci jav-

TEDNIKOV KOMENTAR

Spet štetje
posebne vrste

KAREL SMOLLE

TEDNIKOV KOMENTAR

nega mnenja že vnaprej spráševali, ali bo še tako popustljiv in odpustljiv do koroških Slovencev. Pri teh očitkih se je najbolj izkazala Kärntner Tageszeitung, ki je čutila potrebo, da Kirchschrägerja brani, svari, okoli ovinka napada, in ki je dokazovala, da tako slovenofil, preprijateljski do Slovencev Kirchschräger sploh ni. Sestrašeni smo bili, da bo koroški socialistični esteblišment priporočal svojega posebnega kandidata, namreč Gredlerja. Spustili so se v prepir celo z lastnimi tovariši po Avstriji na Dunaju, z Arbeiterzeitung, da bi jih pričali, da Kirchschräger ni sto-

ril prav, ko je pomilostil „Selske roparje“ in druge odločne branitelje pravic koroških Slovencev.

Tokrat, 18. maja, bom volil dr. Kirchschrägerja. Ne le, ker je znal povezati kot katoličan svoje prepričanje s tistimi resničnimi naprednimi mislimi socialističnega gibanja. Ne le, ker je prvi zvezni predsednik, ki ima o našem vprašanju svoje stališče, podprl ga bom s svojim glasom, ker od svojega prepričanja tudi ni odstopil pod silo razmer, ne: podkrepil ga je z dejanji — celo kljub morebitni škodi glede na število svojih volilcev na Koroškem.

● Se ne obračati po vetru, odreči se oportunistu, biti dosleden — česar takega pri nas v našem vprašanju nismo vajeni. Politiko koroških strank do nas — vidi Wagnerja, Knafla, Ferrarija — odlikujejo prav oportunistem, vetrnjaško prilagajanje namišljeni „Koroški stvarnosti“.

● Celu Kreisky je v Beogradu baje rekel: kaj čem, tak je narod na Koroškem; ne morem ga spremeniti.

Pod tem vidikom pa bodo nedeljske volitve res strašno napeta reč: ljudsko štetje posebne vrste bo — po teh tajnih volitvah bo znano število nemških nacionalistov na Koroškem. Zvedeli bomo za številčno moč tistih starih in novih včerajšnjikov in mračnjakov vseh vrst, na katere se stranke vedno spet in spet izgovarjajo, češ da morajo upoštevati nje, ko nam kratijo pravice. Kako močno majhen bo ta tabor, bo jasno.

● Ni več kraja za izmikanje. Priznati je treba barvo, kot pravijo kvartopirci.

● Predvsem to nedeljo — in potem.

V posebnem intervjuju za NT je avstrijski zunanji minister dr. Willibald Pahr zavzel stališče do avstrijsko-jugoslovanskih odnosov, ki so po njegovem obisku v Beogradu in obisku jugoslovanskega zunanjega ministra Vrhovca na Dunaju, ter obiska kanclerja Kreiskega v Beogradu, dobili novo kvaliteto. Čeprav je avstrijski zunanji minister slej ko prej mnenja, da je zakon o narodnih skupinah vzgleden, prizna, da so pri izvajanju nastale težave, vendar ugotavlja, da naj nastaja v luči novih odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo atmosfera, v kateri bo lažje reševati manjšinska vprašanja in da je treba ustaviti asimilacijski pritisk, ki mu je bila manjšina v zadnjih desetletjih izpostavljena. Da nastaja nova „atmosfera“ vidi Pahr tudi v tem, da prijave k dvojezičnemu pouku naraščajo. Z zunanjim ministrom sta se pogovarjala Borut Sommeregger in Peter Millonig.

Zunanji minister Willibald Pahr ob obletnici državne pogodbe:

Eine Atmosphäre schaffen, die den Bestand der Volksgruppe sichert ...

NT: Herr Minister, wir feiern heute den 25. Jahrestag der Unterzeichnung des Staatsvertrages. Er beinhaltet Texte, die sich auch auf die slowenische Volksgruppe beziehen und die Slowenen behaupten, daß der Artikel 7 noch nicht erfüllt worden ist. Gibt es für Sie als Außenminister, wenn wir uns nur auf den Artikel beschränken, Grund und Anlaß zu feiern?

Pahr: Nun, ich glaube, es gibt keinen Grund und Anlaß einen einzelnen Artikel des Staatsvertrages zu feiern. Wir feiern den Staatsvertrag als Ganzes, als Grundlage unserer nach dem 2. Weltkrieg wiedererlangten Freiheit.

NT: Sicher. Die Feiern der Slowenen konzentrieren sich aus verständlichen Gründen auf den Artikel 7. Glauben Sie, der Artikel 7 ist erfüllt?

Pahr: Ich würde sagen, der Artikel 7 ist durch die Erlassung des Volksgruppengesetzes und anderer gesetzlichen Vorschriften erfüllt. Allerdings ergeben sich bei der Handhabung dieses Gesetzes Probleme und wir hoffen sehr, daß es gelingt, diese Probleme auch in einer Weise zu überwinden, daß die Sicherung und Erhaltung des Volkstums der Slowenen in Österreich gewährleistet ist und die Slowenen wie die Kroaten in Österreich eine Brücke zu unserem Nachbarvolk darstellen.

NT: Es scheint so, daß es trotz Aussagen slowenischer Politiker, daß das Volksgruppengesetz eine Revision des Staatsvertrages ist, zu einer Annäherung und Klimaveränderung gekommen ist.

Pahr: Ich bin der Meinung, daß das Volksgruppengesetz dem Artikel 7 entspricht und eben die rechtliche Grundlage für die volle Erfüllung des Artikels 7 geschaffen worden ist. Auf der anderen Seite ist es auch völlig verständlich, daß die Vertreter einer Volksgruppe nie sagen werden, daß die Wünsche, Forderungen und Rechte einer Volksgruppe voll erfüllt sind. Das liegt schon in der Natur einer kleinen Volksgruppe, die sich ja in einer ständigen Verteidigungsposition befindet. Sie haben auf die Verbesserung des Klimas zwischen Jugoslawien und Österreich hingewiesen. Es ist nicht nur eine Verbesserung, wir haben ein besonders gutes Klima erreicht.

Das ist die beste Grundlage dafür, daß der Bestand der Volksgruppe in Österreich gewährleistet wird. Ich glaube, es ist wichtig, daß die Volksgruppe in Österreich frei leben kann, daß sie in ihrem Bestand gesichert ist, daß sie nicht mehr dem noch sehr starken Assimilationsdruck ausgesetzt ist, dem sie in der Vergangenheit ausgesetzt war.

NT: Nennen wir nur zwei Bestimmungen des Volksgruppengesetzes. Kann man von einer Vorbildlichkeit eines Gesetzes, daß den Bereich der Amtssprache und den der zweisprachigen Ortstafeln auf jeweils 1/6 bzw. 1/3 des Siedlungsraums der Slowenen einengt, sprechen?

Pahr: Das steht nicht im Gesetz, das ist die Konsequenz. Ich sagte ja, daß sich bei der

slowenischen Volksgruppe beim verstorbenen jugoslawischen Staats- und Parteivorsitzenden Tito, der damals gesagt haben soll, er und Jugoslawien werden diese Gesetze nie anerkennen und nicht als Erfüllung des Staatsvertrages zu betrachten. Es kam dann tatsächlich zu einer Klimaverschlechterung zwischen den beiden Nachbarstaaten. Ist diese Farge nun nicht mehr Prüfstein der Beziehungen oder sucht man neue Wege in den bilateralen Beziehungen?

Pahr: Ich will die Auffassung Jugoslawiens gerade in dieser Frage nicht interpretieren, das soll man der jugoslawischen Seite überlassen. Entscheidend ist, wir sind uns da in Österreich und Jugoslawien einig, glaube ich: das Volksgruppenproblem, wenn ich es so nennen

sehen, daß im letzten Jahr erstmals seit vielen, vielen Jahren die Anmeldungen in den gemischtsprachigen Schulen prozentuell zugenommen haben. Man soll eben diese Situation langsam verbessern, um nicht wieder in neue Schwierigkeiten zu kommen.

NT: Wenn sie die Anmeldungen zum Slowenisch-Unterricht meinen, die anstiegen, so ist dies doch eher ein Verdienst der slowenischen Organisationen, die ihre Anstrengungen verstärkten, man kann das nicht nur auf die Atmosphäre zurückführen.

Pahr: Es ist eine Konsequenz der Atmosphäre. Ich bin überzeugt, daß sich die Slowenen und ihre Verbände auch in der Vergangenheit bemüht haben, möglichst viele Eltern zu überzeugen, daß sie ihre Kinder in die gemischtsprachigen Schulen schicken. Nur war halt in der Vergangenheit die Atmosphäre so, daß sie nicht sehr viel Erfolg damit gehabt haben, während sie jetzt offenbar erfolgreich sind. Und es freut mich, auch wenn es von den slowenischen Organisationen ausgeht. Es ist ja selbstverständlich, daß die Vertreter der Slowenen die Angehörigen der Volksgruppe überzeugen, daß sie ihre Kinder weiter in gemischtsprachige Schulen schicken. Sie schaffen ja damit eine wesentliche Voraussetzung dafür, daß die Slowenen Slowenen bleiben, denn — wenn sie nur mehr Deutsch sprechen, ist der Weg zur vollen Assimilation kein sehr langer mehr...

NT: Bedeutet das, daß Sie als hoher Vertreter unseres Staates den slowenischen Eltern raten, daß sie ihre Kinder zum Slowenisch-Unterricht anmelden sollen?

Pahr: Schauen Sie, ich glaube nicht, daß sich hier die Regierung einschalten soll und die Regierung eine Empfehlung geben soll. Das ist zweifellos eine Angelegenheit der Volksgruppenorganisationen. Ich möchte nur eines generell sagen: man kann seinen Kindern nichts Besseres tun, als ihnen den Zugang zu möglichst vielen Sprachen und damit möglichst vielen Kulturkreisen zu geben.

NT: Herr Minister, es schien lange Zeit so, als wolle Jugoslawien die Minderheitenfrage

internationalisieren. Man ist nun offenbar von dieser Idee abgekommen und versucht nun diese Frage zwischen den Betroffenen zu regeln. Glauben sie, daß Jugoslawien den falschen Weg eingeschlagen hat oder traten andere Schwierigkeiten bei der Internationalisierung der Minderheitenfrage auf?

Pahr: Nun, ich glaube, daß Jugoslawien die Internationalisierung der Volksgruppenfrage nie ernstlich in Erwägung gezogen hat. Wir hätten sie auch nicht gefürchtet. Wir waren damals und sind nach wie vor der Meinung, daß die Rechtslage vorbildlich ist. Diese wäre ja in erster Linie Gegenstand internationaler Auseinandersetzungen gewesen. Aber man hat erkannt, daß für Minderheitenprobleme zurzeit auf internationaler Ebene sehr wenig Interesse besteht. In dieser Zeit haben sogar Österreich und Jugoslawien gemeinsam im Rahmen der Vereinten Nationen einen Vorschlag für ein Musterstatut zur Behandlung von Volksgruppen ausgearbeitet. Eine Idee, die keinen besonderen Anklang gefunden hat.

Ich glaube auch nicht, daß Jugoslawien eine falsche Politik geführt hat. In den Gesprächen, die wir in den letzten Jahren geführt haben, haben wir gemeinsam erkannt, daß es besser ist, wenn wir wegen dieses Problems nicht böse aufeinander sind.

Es ist gerade im Hinblick auf die Volksgruppe wichtig, die uns ja in Wirklichkeit verbindet und verbinden soll, diesen Weg zu gehen, den wir auch für andere Fragen gewählt haben. Wenn Sie meinen, daß es einmal Spannungen zwischen Österreich und Jugoslawien gegeben hat, in der Volksgruppenfrage sicher. Gleichzeitig haben wir in anderen Bereichen, wie im Bereich der KSZE auch in dieser Zeit, in der es sehr unfreundlich zwischen Österreich und Jugoslawien hin und her gegangen ist, bestens zusammengehalten.

Auch die sogenannte N und N Gruppe, die Neutralen und die non aligned, die Blockfreien Länder, hat in Genf und Helsinki gerade in der Zeit, in der wir sehr heftige Auseinandersetzungen gehabt haben, bestens funktioniert.

(Nadaljevanje na 6. strani)

„Wir haben zwischen Österreich und Jugoslawien ein besonders gutes Klima erreicht.“

Anwendung gewisse Probleme ergeben. Aber das Gesetz an sich ist nach wie vor als vorbildlich zu betrachten, wobei man selbstverständlich über diese und jene, auch über manche substantielle Bestimmung durchaus diskutieren kann, aber wenn sie diese Regelungen für andere Volksgruppen im Ausland vergleichen, so werden sie sehen, daß es eine vorbildliche Regelung ist. Ich glaube schon, daß dieses Gesetz, wenn es richtig und voll angewendet wird, den Bestand der Volksgruppe zu sichern in der Lage ist. Es ist ja durch eine Bestimmung, die an die Spitze des Gesetzes gestellt ist, geradezu ein Ziel des Gesetzes, daß die Volksgruppe ein Recht auf Bestand und Entwicklung hat.

NT: Herr Minister, vor der Beschlußfassung dieser Gesetze und der darauffolgenden Minderheitenfeststellung gab es einen Besuch der Vertreter der

darf, wird am besten in einer freundschaftlichen Atmosphäre gelöst. Solche Probleme lassen sich auf der Grundlage guter und freundschaftlicher Beziehungen viel einfacher lösen. Heute besteht auf beiden Seiten der Wille, eine Situation zu schaffen, in der sich die Slowenen und Kroaten in Österreich ihrer Rechte erfreuen, und vor allem als Volksgruppe bestehen können. Das ist ja einmal das Wichtigste. Wir haben ja in den vergangenen Jahrzehnten eine Situation gehabt, die zur ständigen Reduktion der Volksgruppe führte. Manches war durch die Natur gegeben, aber es sind auch Gewaltmaßnahmen vorgekommen.

Wir wollen jetzt eine Atmosphäre schaffen, in der die ständige Gefahr eines Rückganges des Bestandes der Volksgruppe nicht mehr besteht. Ein kleiner Beweis dieser Atmosphäre ist darin zu

PRIREDITVE

BLAGOSLOVITEV NOVEGA ZVONA
PRI SV. HEMI

bo na binkoštni ponedeljek, 26. 5. 1980, s pričetkom ob 9.30 uri.

VSAKOLETNO BINKOŠTNO
TABORJENJE

Prireditelj: Slovenski koroški skavti
Kraj: Pečnik v Rutah pod Peco
Čas: binkoštna nedelja in ponedeljek. Ob 9.30 sv. maša v naravi. V nedeljo zvečer pa bo pripravljen taborni ogenj z obširnimi programom.

MLADINSKO POTOVANJE V
RUSIJO (MOSKVA-LENINGRAD)

od 29. 6. do 6. 7. 1980
Cena med 4000.— in 4500.— šil.
Prijave sprejema: prof. Anton Malle,
tel. 24 74 55.

OBIŠČITE WERNER BERGOVO
GALERIJO V PLIBERKU

Galerija je odprta od nedelje, 11. 5. do 31. 10. 1980, vsak dan od 10.00 do 12.00 ure in od 16.00 do 18.00 ure.

Obisk galerije je po dogovoru možen tudi izven navedenega časa. Še v teku meseca maja pričakujejo 40.000 obiskovalca galerije od njene ustanovitve leta 1968. Stirideset-tisočega obiskovalca bodo počastili s posebnim darilom.

8. KULTURNI TEDEEN
V GLOBASNICIVabita SKD v Globasnici in SPD
„Edinost“ v Štebnu

Spored:
Petek, 16. 5. 1980, ob 20. uri:
Predavanje univ. docenta dr. Hannsa Haasa „Kärntner Slovenen und der österreichische Staatsvertrag“.
Sobota, 17. 5. 1980, ob 15. uri
v ljudski šoli v Globasnici:
Lutkovna predstava „Igra za predneže“ — nastopajo lutkarji Katoliškega društva iz Šmihela.

POTOVANJE SPD „VRTAČA“ V
KONCENTRACIJSKO TABORIŠČE
MAUTHAUSEN

Vodi bivši interniranec dr. Dürrmayer
Odhod avtobusa:
5.00 pri Foltu — 5.15 avtobusna postaja Borovlje — 5.45 železniška postaja Celovec.
Cena ca. 150.— šil.
Prijave v napladičom 50.— šil. sprejema do 16. maja Krista Wieser, (tel.: 0 42 27/28 05 09), prijave interesentov iz drugih krajev pa SPZ. Preskrbite volilne karte!

DOM V TINJAH

ROMANJE NA BREZJE, BLED IN
BEGUNJE

V petek, 16. 5. 1980
za župnije: Brnca, Loče, Ledince, Št. Jakob
V četrtek, 22. 5. 1980
za župnije: Suha, Žvabek, Pliberk, Šmihel

V nedeljo, 18. 5. 1980

SEMINAR ZA ŽUPNIJSKE
SVETE, slov.

Predavatelj: dr. Marko Mairitsch
in Jože Kopeinig

V soboto, 24. 5. 1980

SKIOPTIČNO PREDAVANJE:
„Koroška z vsemi naravnimi lepota-
mi“

Predavatelj: dir. Erich Stenutz

V četrtek, 29. 5. 1980

FOLKLORNI VEČER: Folklor iz
Železne Kaple
Ravnatelj Valentin Polanšek bere iz svojih literarnih del

V četrtek, 29. 5. 1980

ROMANJE V MARIJINO CELJE IN
SECKAU

za župnije: Brnca, Čajna, Bistrica
na Zilji, Št. Lenart

Materinski
dan
v Svečah

Kakor vsako leto, je priredilo SPD „Kočna“ v Svečah tudi letos materinsko proslavo. Na prireditvi je zapel domači moški pevski zbor, večji del programa pa so oblikovali otroci in mladinci z različnimi pesmicami in glasbenimi točkami. Tomi, Marijan, Tonči in Darja so deklamirali pesmice v čast materam, Nataša, Urška in Nada so igrale na flavto in recitirale, Nicole in Lucija sta zaigrali duo za dve flavti. Nekoliko starejši Mihi, Urši in Käthe so recitirali zahtevnejše pesmi, zaigrali so še Marja in Mihi na kitaro, Andrej pa na klavir. Tekste in glasbene vložke je naštudirala z otroki Amalija Feinig, ki se tudi sicer rada posveča delu z otroki.

Kdaj tudi uradna priznanja?

(Nadaljevanje s 1. strani)
šal sem zastopnike koroške deželne vlade in avstrijske zvezne vlade, da bi našim zaslužnim borcem in aktivistom proti hitlerjevi strahovladi, ki je izbrisala tudi Avstrijo, podelili spominsko značko dežele Koroške in države Avstrije. Pogrešam počastitev borcev in aktivistov proti nacizmu in za osvoboditev Avstrije s podeljevanjem koroških deželnih in avstrijskih odlikovanj. Koroška skoraj vsak dan naglašuje vse mogoče zasluge za ohranitev deželnih mej. Kdaj bo končno uradno počastila naše ljudi, ki so zagurali spet meje Koroške v 2. republiki Avstriji? Je deželni glavar Wagner povabil Zvezo koroških partizanov, Društvo slovenskih izseljencev, Zvezo slovenskih žen in Zvezo žrtev v koncentracijskih taboriščih, da jim odkaže častna mesta ob slavnostih koroškega deželne praznika? Tega ni storil. Tako povabilo pa smatram kot predpogoj za skupno praznovanje koroškega deželne praznika in za predpogoj za

razgovore o morebitnem sodelovanju pri slavnostih deželne praznika.

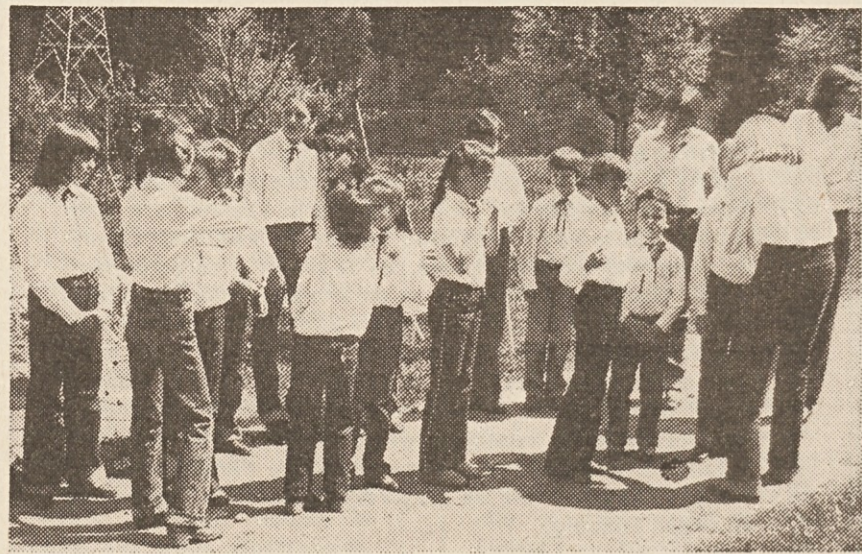
Veliko zaslužnih mož in žen je moralo že v grob. Niso doživeli počastitve s strani koroške deželne vlade in avstrijske zvezne vlade. Nasprotno, ravno v letošnjem letu dovoljuje Avstrija kandidaturu za mesto državnega predsednika kandidatu NDP — Burgerju, človeku, ki se javno priznava k nasilju, stranki, ki se javno priznava k hitlerjevemu nasilju. Ni to oficialno zasmehovanje celotnega avstrijskega osvobodilnega gibanja proti nacizmu? Ni to oficialno zasramovanje vseh žrtev nacizma?

Vsi ti dogodki kličejo na plan nas mlade, sinove in hčere koroških partizanov, aktivistov, vseh, ki so sodelovali in podpirali upor, vseh pod nacizmom izseljenih, zaprtih in mučenih, da nadaljujemo upor naših prednikov in da zabranimo ponovno javno poživitev nacifašizma.

Miha Zablatnik

V soboto, 10. 5. 1980, je podelila Zveza koroških partizanov v Ljubljani ob 35-letnici pomembnih dogodkov koroškega partizanstva borcem in aktivistom-ilegalcem spominsko značko „Koroška 1941-1945“. Priznanje je prejelo 203 koroških partizanov, 8 od njih ne več osebnost, ker so že med pokojniki. Med njimi tudi dolgoletni predsednik Zveze koroških partizanov Karel Prušnik-Gašper.

Mlado društvo „Peter Markovič“ v Rožeku je priredilo zadnjo nedeljo materinsko proslavo, na kateri je nastopil pod vodstvom Gertije Valentinič domač otroški zborček, ki se je na ta svoj prvi nastop temeljito pripravil. V obeh deželnih jezikih so nudili številnemu občinstvu pester program otroških pesmi (s solističnimi vložki) in recitacij. Ravenčanke Dorica, Zofka in Gerti, ki obiskujejo gimnazijo za Slovence v Celovcu, so prispevale čudovito zapete pesmi, maturantka Gerti Valentinič pa je pripeljala s seboj gimnazijsko dekleško skupino Jasmin z ubranimi pesmimi. Vsestranski Gertiji veljajo vse dobre želje zdaj pri maturi, pri otroški skupini in v poklicu, ki si ga bo izbrala, otroški skupini sami pa želimo mnogo veselja pri vajah in nadaljnjih nastopih, ki jih pomaga pripraviti društvena tajnica Margit Lesjak z Brega.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

● SMIHHEL

Preteklo soboto sta stopila na skupno življenjsko pot Bernardka Sadjak, prodajalka in Walter Micheu, policaj iz Globasnice.

Poroka je bila v Šmihelu, kjer ju je vezal dekan Srienc ob asistenci dveh sobratov. Slavje je opešal cerkveni zbor, pri katerem je nevesta dolga leta pela.

Ob koncu sv. maše se je zahvalil župnik Hanzej Dersula (nekdanji šmihelski kaplan) nevesti Bernardki za požrtvovalno delo pri mladini, pevskem zboru in pri društvu. Svatba je bila nato v Pliberku, kjer so se številni gostje povešili z mladim parom. O polnoči pa je nastopil „Ansambel Krajger“ (nekdanj „Ansambel H. Artača“) in skupno z nevesto zapel par pesmi. Nevesta Bernardka je bila včasih član tega ansambla. Bernardki in Walterju pa želimo mnogo sreče!

● SELE

V ponedeljek, 28. 4. 1980, je za vedno zatisnila oči 29-letna Alojzija Stern. Skoraj eno leto — odkar je začela bolehati — so se zdravniki borili in do zadnjega upali, da bodo zatrli zahrbtnega raka, a ni jim uspelo. Alojzija, mati treh otrok v starosti od 4 do 9 let, mu je podlegla.

V sredo, 30. 4., jo je neštevilna množica ljudi pospremila k zadnjemu počitku na selsko pokopališče.

● PLIBERK

V Pliberku so se v nedeljo spet odprla vrata galerije Berg. Razstavo so povečali za dvajset slik, ki jih je slikar profesor Werner Berg napravil v zimskih mesecih. Galerijo oskrbuje ravnatelj mestni svetnik Valentin Vauti, obiskuje pa jo vedno več oseb, tako da še v tem mesecu računajo, da bodo lahko pozdravili 40.000. obiskovalca. Galerija je odprta vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

● DREVLJE

V zakonski stan sta stopila po starih ziljskih šegah Pavla Wanker, strokovna učiteljica in Urban Popotnik, profesor na Slovenski gimnaziji. Pavli in Urbanu, ki sta svoje poklicno delo posvetila mladini, posebno čestita mladina iz Drevlj in Bistrice, čestitkam se pridružuje uredništvo NT!

● HODIŠE

V Hodišah je v krogu prijateljev in družine praznoval preteklo nedeljo svojo 60-letnico dipl.-trg. Janko Urank. Janko Urank je predsednik Združenja staršev na Slovenski gimnaziji in soustanovitelj Narodnega sveta. Vedno veslemu Janku Uranku, ki se mu ni kaj ne vidijo njegova leta, posebno čestita Narodni svet koroških Slovencev!

● OBIRSKO

13. aprila je slavil svojo 75-letnico obirski provizor Tomaž Holmar, ki zdaj že skoraj 30 let upravlja obirsko faro. Gospod Holmar je moral posebno dosti prestati zaradi svoje narodne zavesti, zaradi svoje narodne pripadnosti so ga preganjali že nacisti. Narod ga je tudi vzljubil, ker je med naše ljudi ponesel slovensko cerkveno in ljudsko pesem. Gospodu Holmarju kličemo še na mnoga leta, čestitkam se pridružujeta tudi Krščanska kulturna zveza in Narodni svet.

● KOTMARA VAS

Ljubitelji domačega filma so napolnili v četrtek, 8. maja, dvorano pri Mežnarju, da bi si ogledali film „Boj na požiravniku“, ki so ga posneli po istoimenski noveli Prežihovega Voranca. Predsednik SPD „Gorjanci“ Jozi Pack je pozdravil pobudo SPZ, da se predvajajo tudi po našem podeželju filmi, ki bi jih drugače le težko mogli videti ali pa sploh ne. Film je s svojo izpovedjo, svojim prikazom trdega življenja, krutega boja za obstoj, brez vsakršne lažne romantike življenja na kmetih, globoko presunil vse navzoče. Predvajal ga je Jozi Mečina.

● SELE

V nedeljo, 4. 5. 1980, po drugi sv. maši, so v Selah blagoslovili dva avtomobila, ki jih je misijonska organizacija MIVA nabavila za misijonarje in misijonarke v Ugandi in Zambiji. Kot kraj blagoslovitve so izbrali Sele zato, ker so Selani v preteklem letu darovali na Koroškem razmeroma največ za misijonske namene. Predsednik MIVE g. Kumpfmüller, je v svojem govoru poudaril, da je misijonska zavest v selski fari izredna in se zahvalil Selanom za takšno pripravljenost za podporo misijonskih bogoslovcev.

Sele: občinska seja

Občinski svet občine Sele je na svoji seji v ponedeljek, 5. maja 1980, obravnaval celo vrsto točk. Na začetku so se občinski očetje spomnili tudi umrlega predsednika Jugoslavije maršala Tita.

Pri poročilu župana je občinski svet obravnaval praznovanja 10. oktobra. Soglasno je sklenil, da bo občina sodelovala le, če praznovanja ne bodo protimanjšinska kot doslej; če se ne bodo odvijala mimo obeh slovenskih osrednjih organizacij, NSKS in ZSO. Ugotovil pa je tudi, da do sedaj ni nobenih znakov, da ne bodo prav tako protislovenska kot doslej.

Iz poročila je bilo tudi razvidno, da imajo tako občina kot tudi društva zelo dobre odnose s pobrateno občino Škofja Loka. Po poročilu agrarnega pododbora — podal Jurij Mak (SP) — so odborniki razpravljali o odvozu smeti. Nastavili bi 28 pinj med 120 in 240 litri. Po daljšem razgovoru se bo občina pozanimala še za druge pogoje odvažanja smeti.

Iz poročila nadzornega odbora — podal ga je Marjan Olip (EL) — je razvidno, da ima občina trenutno pozitivno finančno stanje. Soglasno je občinski svet odobril poročilo o letnem obračunu 1979. V rednem proračunu je bilo dohodkov nad 2.7 milijonov šilingov, izdatkov pa nad 2,6 milijonov. V

preteklem letu je občina torej pri-gospodarila okoli 100.000 šilingov. Izredni proračun je izenačen. Z njim se je pokrila selska šola. Podprla pa bo občina izgradnjo za-družne poti na Zgornjem Kotu.

PROBLEM LOVIŠČ...

- V zvezi z lovom je že iz poročila župana bilo razvidno, da hočejo selski lovci biti lovci na svojem. Zato zahtevajo zase Senčno pod Setičami. Tam je dosedaj, čeprav je to pretežno selska posest, hodila na lov na gamse humperška gospoda. Po želji lovcev in občinskega sveta naj bo to občinski lov. A Humperk nudi v zameno le slabši del. Po novem je štiri občinskih lovišč, od katerih pa nobeno ne meri predvidenih 500 ha. Zato bo občina zaprosila pri pristojnih mestih za posebno dovoljenje za obstoj lovišč. Dokler to ne bo rešeno, naj se po sklepu občinskega sveta odložijo volitve v lovške sosvete lovišč Sele-Cerkev in Sele-Borovnica, ki sta do sedaj obstajali.

Mirna gladina atmosfere se je razburkala pri predzadnji točki, potrditvi komandanta krajevnih po-

žarnih bramb. Sedanji komandant požarne brambe pri Cerkvi je pred volitvami odstopil zaradi tega, ker na žegnanje prireja drugo društvo ples in ne požarna bramba, ki ga je tudi hotela. Prejšnji in hkrati dosedanji komandant pa je stavil pogoj, da odstopi od tega mesta, če drugo društvo ne prepusti termina požarni brambi. Ker društvo iz tehtnih razlogov ne more več odstopiti, pa je to napravil komandant požarne brambe. Pri nato razpisanih volitvah je zopet kandidiral in bil on, ki je za požarno brambo v Selah zelo zaslužen, ponovno izvoljen. Ko ga pa je hotel občinski svet potrditi kot komandanta krajevnih požarnih bramb, pa je izjavil, da prevzame to funkcijo le, če drugo društvo ne priredi na žegnanje veselice, ampak požarna bramba. Po burni diskusiji ga je občinski svet potrdil v izvoljeni funkciji. Če pa bo zopet odstopil, cvetijo požarni brambi zopet volitve. Glede drugega društva pa je treba povedati, da so priprave za veselico na žegnanje — po ustnem dogovoru naj prireja na ta dan veselico enkrat požarna bramba, drugič pa društvo — v polnem teku.

Soglasno je občinski svet sprejel predlog EL, da prevzame funkcijo člana v kmetijskem pododboru podžupan Mirko Oraže, namestnik pa bo Franci Roblek.

Foto: F. Stingler

Materinska proslava v Bilčovsu

Tradicionalno praznovanje materinskega dneva v Bilčovsu ni samo praznik mater, marveč prijetne urice zabave za celo družino: skoraj 50 otrok je s svojimi nastopi vložilo vse svoje moči v revijo pesmi, instrumentalnih komadov, deklamacij in prizorov. Ob sodelovanju moškega pevskega zbora, skupine ljudske šole za deklamacijami, gojencev glasbene šole in mladinske igralske skupine je domače društvo „BILKA“, ki je tudi tokrat vabilo na to proslavo, pripra-

nilo večer iskrene kvaležnosti in priznanja našim materam. Vsem, ki so prispevali k lepemu poteku tega večera velja priznanje za večmesečne priprave, posebno pa režiserki igre „Pavelčkova piščalka“, Katarini Kropivnik, učiteljicam ter ravnateljju ljudske šole, župniku Poldeju Kasslu za „besedo o prazniku“ in učiteljici Anici Valentinčič, ki je z jednatim govorom pozdravila matere, otroke in očete, ki so napolnili Miklavževo dvorano do zadnjega kotička, in povezovala program delno dvojezično.

Mlinče: Florjana so peli

„Ano pes'm hoč'mo peti, od ta svetla Florjana, ano pesem nje-mu v časti, od njehovha živleja...“ Tako se začne pesem, ki jo vsako leto na predvečer Florjanovega, (4. maja) pejejo v šentviški fari domačini. Pesem opeva življenje svetega Florjana, zaščitnika proti požaru, priprošnjika v nebesih in patrona vseh požarnih bramb. Ta stari ljudski običaj je znan tudi drugod na Koroškem, vendar sta tako melodija kot tudi besedilo zelo različna. Pevci dobijo v zahvalo, da so prišli voščiti in pet, jajca in zabelo ter denar. Po končanem petju preštejejo jajca, ugotovijo količino masla (zabieva) in

potem v eni izmed hiš „cvrejo Florjana“. Petje samo in potem še cvrtje se lahko zavleče daleč v noč oziroma proti jutru.

Tudi letos so se mlinški in pogrški fantje ob mraku zbrali in začeli peti Florjana. Zapeli so ga pred vsako hišo, da bi jo sveti Florjan obvaroval pred požarom in njene prebivalce pred večnim ognjem. Domačini so se povsod pristrčno zahvalili za to voščilo. Po končanem petju pa je Jozef zbral jajca, Benjamin pa maslo (zabiev), Maks pa preštel denar. Ponekod so pevcem postregli tudi s šilcem žganja in dobro kapljico. Da je bila ura že pozna, nobenega ni mo-

tilo. Posebno Jozef je moral pošteno paziti, da je vsa jajca „rešil“ do cvrtja, ki so ga pevci priredili pri Rojaku v Pogrčah. Z denarjem, ki so ga dobili, pa bodo ob primer-ni priliki Florjana „zapili“. Tudi to je stara navada.

Tudi Horčani so peli Florjana in kolikor se je zvedelo, tudi tam ni manjkalo jajc, zabieva, denarja in dobre volje. V Selah, kjer je ta običaj tudi živ, pa imajo zanj še drugi izraz: „hajcaje“, ker pač tudi dobijo jajca — „hajca“.

Že letos so povabili pevce, naj pridejo drugo leto spet, pa najsi bo ura še tako pozna in vreme še tako neprijetno. Franc

V dunajskem Klubu ...

(Nadaljevanje z 2. strani)

ustrezajo več naraslemu povpraševanju. Projekt bo stal 15 milijonov šilingov, pri čemer bo škofija poravnala polovično vsoto, drugo polovico pa si pričakujejo od slovenskih vernikov in dobrotnikov.

S povečanim kulturnim in izobraževalnim programom hoče biti Dom, tako rektor Kopeinig, „aktivni dejavnik pri kulturnem osveščanju in izobraževanju. Tinjski Dom prispeva svoj delež h „kvalitetnemu izobraževanju slovenske narodne skupnosti“.

Na vprašanje, ali verska izobrazba ni premalo družbena, ker se morda premalo ozira na socialne dejanskosti našega političnega sistema, je odvrnil Kopeinig jasno:

„Naše delo je vseskozi družbeno“ in dodatno „ne spoštujem ljudi, ki koordinirajo, česar ni.“

Torej jasen namig, da je vsako politično prerakanje slabo, prav tako vsakršno „etiketiranje“ v smislu strankarskega pripadništva, saj je to le instrument odvrčanja in preperečje konkretno delo. Poučne besede, posebno za študente. Upam, da jih pri dobri potici, ki so jo napekle tinjske kuharice in pri pelinkovcu, ki ga je „iz domače kleti“ prinesel s sabo v Klub Jože Kopeinig, nismo takoj pozabili. Vsekakor Klub takšnega prijateljskega vzdušja že dolgo ni doživel. Rektor Kopeinig ni le odličen organizator in kulturni delavec, temveč prav takšen psiholog.

P. M.

Kotmara vas: občinska seja

Prva občinska seja v tem letu je bila v sredo, 7. maja. Na sporedu je bilo osem točk. Kot vedno so bila najprej na sporedu vprašanja. Odbornik EL Jože Wakounig je vprašal, ali ne bi bile sanitarije v novi mrtvašnici odprte tudi ob vseh nedeljskih in prazničnih mašah. Župan Josef Struger je odgovoril, da to ni mogoče, ker je naprava premajhna v vsakem oziru in ker je pozimi prehuda nevarnost, da zamrzne.

Po daljši razpravi je odbor soglasno odobril letni obračun za leto 1979 in dal razrešnico županu; potrdil je tudi stališče občine pri spremembi prostorskega načrta (stavbišča).

Velika pridobitev za Čahorče bo avtobusna postaja na desni strani ceste Kotmara vas—Velinja vas pri odcepu proti novemu naselju v Čahorčah. Ta problem je prinesel odbornik Wakounig maja lani tudi pred občinski odbor. Občina bo prispevala 50.000.— šilingov. Denar je že predviden v proračunu za leto 1980.

Občinski odbor je odobril odstrel divjačine za leto 1980 (vsega 94) in podporo 20.— šilingov za govedo pri cepitvah proti steklini.

Letos bodo tudi začeli zidati novi gasilski dom, v katerem bo tudi pošta. Za letos je zagotovljenih dva milijona šilingov za potrebe gasil-

cev (1.600.000.— za gasilski dom, 400.000.— za nakup novega vozila za gašenje). Skupni stroški za gasilski dom in pošto bojo znesli ok. 4.721.000.— šilingov. 1.035.000.— bo prispevala pošta. Zidava bo trajala dve leti. Z deli bojo začeli čim prej. Vozilo za gašenje (cisterna) TLF 2000 bo stalo ok. 1.5 milijona šilingov. Občina bo prispevala 400.000.— šilingov, gasilci 350.000.— šil., deželna Koroška pa 700.000.

Ob koncu se je župan Struger prebral še pet pismenih predlogov (EL: odlikovanje za Tomaža Kobana, pd. Šmona v Šentkandolfu; SPO: cestne oznake za Kotmaro vas, novo oštevilčenje poslopij; Willi Laußegger: javna parkirišča na Plešivcu; ÖVP: omejitev hitrosti v Trabesinjah; razširitev poti v Šmarjeto), ki jih bojo obravnavali najprej v odborih.

MI ZA VAS

PIŠE MIHA ZABLATNIK

Pospeševanje gradbe stanovanj

Pospeševanje subjektov

Dodatno k pospeševanju objektov obstaja še pospeševanje oseb (subjektov). Pospeševanje subjektov upošteva velikost in dohodek družine.

Pospešuje se v oblikah:

● Posojilo kot nadomestilo lastnih sredstev (Eigenmitteler-satzdarlehen).

Namen: delež lastnih sredstev (10% skupnih gradbenih stroškov) mladih družin pod 35 let ali družin z več kot 2 otrokoma ali v slučajih težkih socialnih pogojev se naj poravna in zmanjša. Posojilo kot nadomestilo lastnih sredstev se ne obrestuje in se mora vrniti v 20

letih v polletnih obrokih (2,5% posojila).

● Stanovanjska doklada (Wohn-beihilfe).

Namen: zmanjšanje obremenitve pri stroških za stanovanje. Stanovanjska doklada se odobri v višini diference med dejanskimi gradbenimi stroški in stanovanjskimi stroški, ki jih je mogoče komu prisoditi. Na Koroškem velja sledeča postavka za stanovanjske stroške, ki jih je mogoče komu prisoditi: go-spodinjstvo s 3 otroki 2650.— šil., gospodinjstvo s 4 otroki 2255.— šil.

Kje vložimo prošnje?

Urad koroške deželne vlade,

oddelek 9, Mießtaler Straße 6, 9010 Celovec, tel. 0 42 22-33 603.

Vse gradbe, ki so deležne podpore s strani pospeševanja gradbe stanovanj morajo biti po predpisih odobrene. Zapositi je treba s primernimi formularji. Priložiti je treba sledeče podlage: odlok o gradbenem privoljenju (Baubewilligungsbescheid), že odobreni vloženi načrt, izvleček iz zemljiške knjige. Na formularju za pospeševanje gradbe stanovanj mora biti izpolnjen plan financiranja, ki se sestoji iz ustreznih proračunov (Kostenvoranschläge) in izkazanih lastnih sredstvih. Dodatno je treba izkazati družinski dohodek. Vse nove stavbe in prezidave morajo služiti po zakonu za pospeševanje gradbe stanovanj vsaj z 2/3 celote stanovanjskim namenom. K celotni površini poslopja, ki je za bivanje uporabna (Gesamt-nutzfläche des Gebäudes) ne spadajo: debelina zidov, stopnice, odprti balkoni in terase ter kletni, podstrešni in stranski prostori (Abstellräume), v kolikor niso opremljeni za bivanje in tudi ne služijo gospodarskim namenom. Lastninski dom je lahko last več oseb.

Slovenci za Kirchschrägerja

Zalka Olip, nastavljenka, Sele; Marija Oraže, nastavljenka, Sele; Peter Olip, študent, Sele; Olip Anton, kmet, Sele; Olip Ljudmila, penzionistinja, Sele-Cerkev; Marjan Olip, kmet, odbornik občine Sele, Sele-Cerkev; Magdalena Olip, učiteljica, Sele-Cerkev; Milka Olip, nastavljenka, Sele; Pavlič Hilda, upokojenka, Sele; Stan-ko Olip, študent, Sele; Hanzl Oraže, puškar, Sele; Oraže Elizabeta, nameščenka, Sele; Matko Ivan, duhovnik, Sele-Cerkev; Oraže Mirko, kmet, Sele; Janesch Marija, gospodinja, Tinje; Oraže Zdravko, študent, Sele; Olip Helena, gospodinja, Sele; Olip Pavel, študent, Sele; Writz Pepca, študentka, Salzburg; Vavti Alojzij, duhovnik, Sele; Sablatnik Jože, upokojenec, Rožek; Olip Marija, učiteljica, Sele-Fara; Oraže Tomi, delavec, Sele-Borovnica; Dovjak Justina, gospodinja, Sele-Borovnica; Franc in Barbara Ogris, pen-

Robert Saxer, gimnazijski učitelj, Celovec; Kumer Andrej, Blato; Kreutz Marta, gospodinja, Blato; Kreutz Ignac, poštni uradnik, Blato; Kušej Stefan, kmet, Blato; Kumer Fric, kmet, podžupan občine Pliberk, Blato; Kumer Ana, gospodinja, Blato; Kumer Mirko, ekonomski svétnik, upokojenec, Blato; Kumer Friderike, Blato; Kumer Rosa, gospodinja, Blato; Lutnik Viktor, upokojenec, Blato; Katz Lenart in Rosina, učitelj, Blato; Kušej Justina, Blato. Pandel Martin, nameščenec, Klopinj; Klinar Marija, šivilja, Branča vas; Moschwitzer Sebastijan, kmet, Pograd; Mischkulnig Marija, kmetica, Branča vas; Mischkulnig Ana, gospodinja, Branča vas; Klinar Franc, penzionist, Branča vas; Mischkulnik Matevž, kmet, Branča vas; Moswitzer Viktorija, ordinacijska pomočnica, Pograd; Huss Pavla, kmetica, Žitara vas; Kukovica Franc, učitelj, občinski odbornik. Sele pri

Olip Neža, gospodinja, Sele-Cerkev; Gruden Janez, upokojenec, Sele-Cerkev; Kelih Stanko, električar, Sele-Cerkev; Kelih Milka, gospodinja, Sele-Cerkev; Kelih Angela, penzionistka, Sele-Cerkev; Olip Peter, lesni trgovec, Sele-Cerkev; Wasner Tomaž, mehanik, občinski odbornik, Sele-Šajda; Dovjak Andrej, gozdni delavec, Sele-Borovnica; Sablatschan Florijan, časninar, Celovec; Zablatnik Ingrid, recepcionistka, Bilnjovs; Perč Jurij, študent, Rinkole; Hartmann Marica, učiteljica, Celovec; Demšar Marija, se-

cretarka, Breška vas; Artač Hanzl, nastavljenec, Obirsko; Fera Marijan, nastavljenec, Dvor; Kušej Vinko, nameščenec, Blato; Sommeregger Borut, novinar, Kamen; Mag. Olip Ivan, duhovnik, Šmarjeta; Wakounig Mario, študent, Salzburg.

Ressmann Ani, gospodinja, Pečnica; Krawanja Judita, gospodinja, Bekštanj; Mikl Jakob, lesni trgovec, Pečnica; Mikl Ana, penzionistka, Bekštanj; Rabitsch Marija, gospodinja; Müller Valentin, učitelj, Pečnica; Mikl Albina,

gospodinja, Pečnica; Rössmann Marija, gospodnja, Ledince; Samonig Karel, učitelj, Marija na Zilji; Zeichen Rozi, Zgornje Borovlje; Mikl Janko, kmet, občinski odbornik, Pečnica; Rössmann Elči, učiteljica, Ledince; Rössmann Simon, penzionist, Ledince; Krawanja Johan, kmet, Bekštanj; Sabotnik Fridi, kmet, občinski odbornik, podpredsednik NSKS, Plešerka; Scheriau Peter, kmet, Hodiše; Tusch Kristijan, avtomehaničar, Hodiše; Sabotnik Dorica, učiteljica, Plešerka; Zwander Ludwig, delavec, Hodiše; Mothe Michael, kmet, Plešerka; Wakounig Franc, nameščenec, Celovec; Zablatnik Miha, tajnik KEL, Bilnjovs; dr. Wutti Franc, zdravnik, član predsedstva NSKS, Ločilo; Miksche Anton, kemigraf, Prtiče.

Eine Atmosphäre schaffen ...

(Nadaljevanje s 3. strani)

NT: Sie sprechen von einer vorbildlichen Rechtslage. In einer Verbalnote der jugoslawischen Regierung 1976 heißt es, das Volksgruppengesetz ist eine Revidierung des Staatsvertrages.

Pahr: Ich kann nichts daran ändern, daß die Jugoslawische Regierung diesen Standpunkt hatte und vielleicht noch hat. Aber wir vertreten eben gemeinsam die Auffassung, daß es viel besser ist, weniger über die Dinge zu reden, sondern eine Situation zu schaffen, die der Volksgruppe in Wirklichkeit nützt.

NT: Können Sie es sich trotzdem vorstellen, daß es zu einer Revision des Volksgruppengesetzes kommen könnte?

Pahr: Jedes Gesetz ist änderbar, sogar Verfassungsgesetze sind änderbar.

NT: Gehen wir davon aus, daß die Volksgruppenfrage nicht mehr alleiniger Prüfstein in den Beziehungen ist. Welche Berührungspunkte ergeben sich in den bilateralen Beziehungen noch?

Pahr: Unsere Außenpolitik und die Außenpolitik jedes kleinen Staates, der keine Expansionsgelüste hat, ruht auf drei Säulen: der Entspannungspolitik, den wirtschaftlichen und kulturellen Beziehungen. Deshalb unterstützen wir nicht nur bilateral, sondern weltweit die Entspannungspolitik. Besonders

eng arbeiten wir an den Vorbereitungen zur Nachfolgekonzferenz in Madrid zusammen.

Auf wirtschaftlichem Gebiet sind wir bemüht, sowohl bilateral als auch durch eine Dritt-länderkooperation unsere wirtschaftlichen Beziehungen in allen Bereichen zu intensivieren und auf kulturellem Gebiet sind wir gerade in den letzten Jahren sehr aktiv gewesen.

NT: Es bedurfte einer ganzen Weile, bis es zu diesen Standpunkten gekommen ist. Welche Umstände haben hier mitgespielt, daß es zu einer Wandlung gekommen ist? Welcher Verstand hat gewonnen oder sind auf der einen oder auf der anderen Seite gewisse Haltungen aufgegeben worden?

Pahr: Beiden Seiten ist bewußt geworden, wie groß die Interessensparallelität zwischen Österreich und Jugoslawien ist. Dieses Wissen hat an sich schon lange bestanden. Ich habe darauf hingewiesen, daß die sogenannte N und N Gruppe — bei den Vorbereitungen von Helsinki eine wichtige Rolle gespielt haben. Man war sich der Wichtigkeit der Entspannung und der Interessensparallelität immer wieder bewußt gewesen. In den vergangenen zwei Jahren ist dieses Bewußtsein, wohl unter dem Eindruck der internationalen Lage und der allgemeinen Entwicklung in der Welt, noch gestiegen. Der Tiefpunkt der Entspannung, der jetzt

seit dem Eingreifen der Sowjetunion in Afganistan besteht, der hat sich ja schon in den letzten zwei Jahren vorher angekündigt. Wenn sie sich meine Erklärungen in den letzten zwei Jahren ansehen, werden Sie sehen, daß ich schon damals davon gesprochen habe, daß wir uns in einem Wellental der Entspannung befinden. Beim Abklingen der Entspannung wird es uns erst bewußt, wie wichtig sie für beide Staaten ist, daher auch das nähere Zusammenrücken.

NT: Wird es in Madrid wieder zu gemeinsamen Initiativen kommen?

Pahr: Man kann jetzt noch nichts Konkretes sagen. Wir haben uns im Rahmen der N und N Gruppe vorgenommen, initiativ auf dem Gebiet der militärischen Entspannung zu werden. Voraussichtlich wird Österreich im Rahmen des Korbes 2 — der wirtschaftlichen Zusammenarbeit — eine Initiative auf dem Gebiet des Energiewesens setzen. Wir sind mit Jugoslawien im Gespräch, ob dies nicht gemeinsam oder zumindest mit der Unterstützung von Jugoslawien geschehen soll. Im Bereich des Korbes 3 werden wir — hier mit der Schweiz — eine Initiative setzen, die auf den erleichterten Informationsaustausch zwischen Staaten abzielen soll.

NT: Herr Minister, wir danken für das Gespräch.

zionista, Zihpolje; Oraže Johan, orodjar, Resnica; Roblek Rosemarie, gospodinja, Sele-Borovnica; Franc Roblek, kmet in orodjar, Sele-Borovnica; Oraže Maks, poštni šofer, Sele-Cerkev; Roblek Johan, orodjar, Sele-Borovnica; Roblek Tomaž, orodjar, Sele-Borovnica; Roblek Vida, šivilja, Sele-Borovnica; Oraže Suzana, gospodinja, Sele-Borovnica; Roblek Valentin, kmet, Sele-Borovnica; Roblek Anica, gospodinja, Sele-Borovnica; Roblek Angela, upokojenka, Sele-Borovnica; Roblek Pepca, otroška vrtnarica, Sele-Borovnica; Oraže Jožef, cestar, Sele-Cerkev; Oraže Emi, gospodinja, Sele-Cerkev; Oraže Lidija, gospodinja, Resnica; Gregor Kristof, nameščenec, Dvor; Kraut Ignac, kmet, Bistrica; Kreutz Lovrenc, nastavljenec, Blato; Kreutz Lucija, učiteljica, Pliberk; Wernig Rosina, nastavljenka, Kočuha; Roblek Justina, domača pomočnica, Sele-Šajda; Roblek Hanzl, kmet, Sele-Šajda; dr.

Žitari vasi; Kukovica Stanislava, gospodinja, Sele; Wrulich Jožef, učitelj, Žitara vas; Wrulich Katarina, gospodinja, Žitara vas; Hribnik Martin, nameščenec, član občinskega predstojništva, Žitara vas; Hren Karel, kmet Goriče; Urch Jožef, Žitara vas; Stern Peter, gostilničar, Stara vas; Klinar Marija, gospodinja, Branča vas; Pandel Feliks, jeklar, Mokrije; Partl Jože, kmet, občinski odbornik Pliberk, Bistrica; Mischkulnig Uršula, tajnica, Branča vas; Moswitzer Viktorija, gospodinja, Pograd; Mischkulnig Matevž, strojni ključavničar, Branča vas; Franc Rehmann, stavec, Vetrinj.

Čertov Jožef, gozdni delavec, Sele-Borovnica; Mak Peter, gozdni delavec, Sele-Borovnica; Kelih Margareta, gospodinja, Sele-Cerkev; Kelih Franc, gozdni delavec, Sele-Cerkev; Maut Albin, gozdni delavec, Sele-Šajda; Oraže Mira, gospodinja, Sele-Cerkev; Olip Marija, upokojenka, Sele-Cerkev;

Valentin Polanšek

62

Križ s križi

Pa sredi vsega črnega mlada mama ob kopici drugih mladih žensk, ki so prijazne in se vsaka hoče ukvarjati s prišlim otrokom... Potem so fanta postavili in preden se je vstopil možakar, ki si je zavil glavo v črno ruto in kukal izza male črne škatle, pa vsi okrog stoječi so obljublili, da bo iz tiste škatle, kamor je bilo treba nepremično gledati celo večnost, priletela lepa ptička. Škrtnilo je nekaj, a ptičke ni bilo. Vsi navzoči pa so fantka hvalili, da je bil priden.

Seveda fant ni vedel prav, kako in zakaj bi bil priden, ko itak ničesar drugega ni delal kot tiho stal in čakal na obljubljeni... Prva fotografija! Shranjena je v tetini bajti v Prisoju.

Dijak je odkril nov svet zase — svet, ki se je v obrisih ponujal kot slutnja nekaj vzvišenega, kar ne dosega krutost vojnega vsakdana, svet, v katerem so se razbohotevala domišljija in spomin in sanje pri belem dnevu in želje, kjer se je uteševal nemir prebujajoče se duše za svojstevne umetniške polete.

Ob tem kipečem dogajanju pa so povsem pobledele otroške slike, novi svet je bil prisoten drugje, ne v ozkem hribovskem kmečkem okolju, a tudi ne v domačnosti, v kolikor se je tikalo jezika, ni bil doma v materinščini. Ni pa bila ta nemščina za zelenčvo zavest isti jezik, kot so ga govorili uniformiranci, ki so pobili pradedu Florijana in starega strica pa teto. Ta jezik je bil Goethejev, s kakršnim se je srečaval v „Reinecke Fuchs“ in „Hermann und Dorothea“, je bil Schillerjev iz „Wilhelma Tella“, Eichendorffov iz „Aus dem Leben eines Taugenichts“, Stormov iz „Der Schimmelreiter“ — predvsem pa mu je bil jezik zgolj posrednik nekega idealnega urejenega lepega sveta.

Morda ni mogel jasno občutiti, v kaki nevarnosti se nahaja tak dijak glede izobčestva prirojene materinščine...?

Bilo pa je v mladenčevi duši jasno, da tisti umetniški jezik nikdar ni isto kot je širokoustenje nacističnih oblastnikov po plakatih, kjer opozarjajo „Pssst, Feind hört mit!“ Kakšen sovražnik pa? Ko na drugi strani zatrjujejo, da vsa nemška kolesa drviijo za zmago? Celo mlada pamet je sumila, da hitlerjanci s tem nehote priznavajo, da imajo povsod še in še nasprotnikov...

Spočetka se je tudi spraševal, zakaj neki jemljejo rjavi oblastniki velike zgodovinske osebnosti nekako tako, kot bi bili Rembrandt ali Napoleon, klasični Grki, Mozart, Beethoven, Descartes, Luther in drugi predhodniki današnjega sistema, ki ga je uredil od „boga poslani firer“?

V svoji šolski torbi iz umetnega usnja je nosil s sabo Schillerjevega „Wallensteina“. Skušal se je v zahtevno literaturo poglobiti, pa mu nocoj ni uspelo. Duša mu je bila polna ran, ki so krvavele znova, kolikor se je uzrl na spečo dekletce Rozinko.

— Ko bi bil klavir v bližini? Neutešljiva želja se je razblinila v dolgem vzdihu. Čakanje v nemiru je kruto trpinčenje.

Ko se je dijak vračal skozi karavanški predor proti Asslingu, nekdanjim Jesenicam, so se dogajale vrh Sosednja ponovno grozne stvari:

Z globaške-podpeške strani je navalila številna tolpa policije in drugih uniformirancev. Požganica ob gozdu je bila njen cilj:

Uniformirani dedci so podirali vrtni plot in gozdno utico za zganjekuho pa vse zmetali na oglenelo tramovje hlevnega ostanka.

Ponovno so ubijalčevske hitlerjanske roke uprasnile ogenj.

In še ne dosti!

Tokrat je prišla tudi prazna bajta na vrsto.

Kako je gorela v mlado januarsko dopoldne!

Kakor da hoče razvneti tak plamen, da bi segal visoko v nebo, tako visoko, da ga uzre domotožni mladenič, ki zamišljen sedi v vlaku iz Asslinga proti Krainburgu...!

Plameni so temeljito pospravljali vse, kar je še bilo koristnega skromnih bajtarjev, ki so se pred tedni šele preselili v Prisoje, a so še marsikaj nameravali sčasoma spraviti na novo domovanje.

(Dalje prihodnjič)

Režija

Titov pogreb je napravil na številne milijone gledalcev pred televizijskimi zasloni globok vtis. Saj so slovesnosti direktno prenašali. Tudi v Avstriji.

Ob Titovi krsti so se zbrali državni z vsega sveta. Na kraju samem je bilo toliko prominente zbrane, kakor še nikoli kje. Pri prenosu je bilo treba spraviti številne probleme pod en klobuk. Kljub vsem prominentnim gostom je bilo namreč med njimi tudi mnogo takih, ki so bili prav tako državni predsedniki ali vladni šefi, ki pa v tre-

nutnem svetovnem položaju tudi nadpoprečno politično zainteresiranemu človeku po videzu niso znani. To velja tudi — in še bolj — za tiste nič manj zaslužene osebnosti, ki so jugoslovanskega državnega predsednika spremili na zadnji poti, a njihova imena ne stojijo dnevno v časopisih. Potem so bile še številne delegacije, ki niso imele državnškega čina. Kdo vse bi jih poznal?

S previdno režijo so bili kljub temu preko televizijskih kamer vsi predstavljeni. Ne samo, kakor bi to odgovarjalo protokolu, temveč tudi, da bi gledalec

dobil resničen vtis, kako je ta dan v Beogradu res bilo. Formacije so se menjavale z obrabi, vedno pa je prišla do izraza tudi prilika srečanja — namreč zadnja pot državnega predsednika. Režija, predvsem režija slik, je bila nepozabna. Le škoda, da avstrijski komentatorji niso bili prav kos svoji nalogi ter so se vedno zopet zapletli v postranske detajle ter so bili nasploh zelo netočni.

*

K 25-letnici podpisa avstrijske državne pogodbe tudi v tej rubriki nekaj načelnih misli:

Člen 7 državne pogodbe naj bi jamčil obstoj in enakopravn razvoj slovenske in hrvatske narodne skupnosti v Avstriji. Predvideva posebne ureditve glede dvojezičnosti pred uradi, glede napisov, v šoli itd. Le o slovenskih televizijskih oddajah nikjer ni kaj zapisano. Iz tega dejstva skušajo številni politiki, ki imajo le rezerviran odnos do izpolnitve manjšinskih pravic, sklepati, češ da bi bile televizijske oddaje za Slovence in Hrvate proti državni pogodbi. To je argument, pa še kakšen. Sledi namreč načelu, da je vse to, kar ni izrecno dovoljeno, prepovedano. Čisto točno pa nikjer ni kaj povedano, torej je vse prepovedano. V zadnjem četrt stoletju je človeški um ustvaril številne pridobitve in iz-

najdbe. Po isti logiki bi vsaka nova iznajdba bila prepovedana, ker v nobenem zakonu ni dovoljena.

Absurdnost tega argumenta je torej takoj jasna, kadar ta argument prenesemo na izvenmanjšinsko raven. Takih primerov je mnogo.

Da pa ostanemo pri televiziji. TV je danes kljub občasni nekulturnosti kulturna pridobitev in ustanova prve vrste, ki vedno bolj dominira medčloveško zadržanje in bo našla svoje meje le v „naravni“ prenasičenosti človeškega duha oziroma mejah njegove zmožnosti dojemanja. V državni pogodbi pa je o kulturnih pridobitvah jasno zapisano, da jih smejo tudi Slovenci in Hrvati enakopravno uživati...

od nedelje, 18. maja

do sobote, 24. maja

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

je nekoč... človek — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Heinz Conrads ob sobotah — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Glasba je adut — 22.00 Šport — 22.20 Ponočni metulj — 23.20 Poročila.

2

NEDELJA, 18. maja: 11.00 Papež iz daljne dežele — 14.00 Poldark (11) — 14.50 Športni popoldan — 17.00 Volitev zveznega predsednika 1980 — 17.05 Športni popoldne — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Tedenski pregled — 20.15 Uspešni — 21.00 Svatba.

PONEDELJEK, 19. maja: 18.00 Angleščina — 18.30 Na poti po Avstriji — 19.00 Znanje danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Poldark (12) — 21.05 Zdravje — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Do konca ceste.

TOREK, 20. maja: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Skrivnostna nočna žival — 19.15 Nova — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kaj sem? — 21.03 Družinski album — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

SREDA, 21. maja: 18.00 Francoščina — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Cafe Central — 21.05 Če je vsak strel zadetek — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Mož, ki je ljubil ženske.

ČETRTEK, 22. maja: 18.00 Ruščina — 18.30 Poti k umetnosti: Francisco de Goya — 19.15 Galerija — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Akcija energija — 21.15 Šarkelj — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Medijski pogovori v Linzu.

PETEK, 23. maja: 17.30 Solska TV

— 17.45 Klic iz veseljstva — 18.00 Celjubezen pade (7) — 18.30 Orientacija — 19.00 Vi želite — mi zaigramo — 19.30 Čas v sliki — 20.15 In slava dalje sega — 21.00 Bela hiša, vhod od zadaj (8) — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Invazija raket.

SOBOTA, 24. maja: 17.00 Waltonsovi — 17.45 Kako rastline rastejo — 18.00 Dva x sedem — 18.30 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Slučaj za ljudskega odvetnika — 20.15 Kmet kot milijonar — 22.15 Vprašanje kristjana — 22.20 Umazano zlato.

Darovi v tiskovni sklad:

Peter Mohar, Dobrla vas	500.—
Marija Lamprecht, Podgrad Mirko Srienč, Žirovnica	50.—
Družina Wutte, Podgrad N. N., Apače	50.—
Marija Koncijan, Robeč	100.—
Janko Wolte, Apače	50.—
Telka Wutte, Selo	20.—
Johan Sablatschan, Gornja vas	15.—
Katarina Poganič, Gornja vas	50.—
Ivan Olip, Šmarjeta v Rožu	50.—
Martin Mikl, Radiše	80.—
	50.—

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 200.— din, za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Florian Sablatschan. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 18. maja:
07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 19. maja:
14.10—15.00 Koroški obzornik — Akademija Slovenske gimnazije, 1. del.

TOREK, 20. maja:
09.30—10.00 Pisani svet — 14.10 do 15.00 Koroški obzornik — „Zdrava, Kraljica“ (Marijine pesmi poje Kvintet Dunajskega krožka) — Zanimalo vas bo: O novem zvonu pri sv. Hemi v Podjuni.

SREDA, 21. maja:
14.10—15.00 Koroški obzornik —

Minute s tamburaši iz Loč — Koroški kulturni pregled.

ČETRTEK, 22. maja:
14.10—15.00 Koroški obzornik — „Kdo je za koga?“

PETEK, 23. maja:
14.10—15.00 Koroški obzornik — Spominjamo se.

SOBOTA, 24. maja:
09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Slovenci za Kirchschrägerja

Pristovnik Nande, občinski tajnik, Sele-Cerkev; Muri Erika, gospodinja, Razpotje; Suppan Marija, gospodinja, Kotmara vas; Schellander Stanko, inštalater, Kotmara vas; Pack Rezi, delavka, Kotmara vas; Niemetz Tomaž, kmet, Plešivec; Iskra Terezija, učiteljica, Čahorče.

Goritschnig Uršula, nameščenska, Šmarjeta; Schellander Gusti, gospodinja, Čahorče; Muri Emil, stavb. inženir, Razpotje; Pack Jozi, stavbar, Trabesinje; Pack Gabriela, gospodinja, Trabesinje; Pack Magda, prodajalka, Trabesinje; David Franc, profesor, Gospa Sveta; dr. Zerzer Janko, profesor, podpredsednik KKZ, Celovec; Kovačič Joško, profesor, zborovodja, Lipa; Mag. Oraže Mirko, srednješolski učitelj, Semislavče, dr. Pinter Štefan, profesor, Šentjanž; dr. Feinig Anton, občinski odbornik, Sveče; prof. Malle Anton, profesor, Celovec; Moritsch Zofija, kmetica, Čahorče; Prosekar Ivanka, kmetica, Trabesinje; Koban Tomaž, kmet, Šentkandolf; Aichholzer Agneza, upokojenka, Čahorče; Broman Cilka, učiteljica, Celovec; dr. Wutte Anton, profesor v pokoju, Žihpolje; Flödl Marica, tajnica, Blato; Močilnik Štefan, profesor, Celovec; Čimžar Andrej, penzionist, Čahorče; Čimžar Erih, kmet-poslovodja, Čahorče; Krušič Anton, kmet, občinski odbornik,

Bilčovs, Velinja vas; Kropiunik Maksimilijan, električar, član osr. odbora NSKS, Bilčovs; Schellander Štefan, študent, EL-kandidat Bilčovs, Moščenica; Zablantnik Ana, gospodinja, odb. EL-Bilčovs, Bilnjovs; Gasser Monika, gospodinja, kandidat EL-Bilčovs, Kajzaze; Krištof Marija, trgovka, Vidra vas; Seher Herbert, učitelj, EL-Bilčovs, Velinja vas; Einspieler Miha, občinski odbornik Bilčovs, Zgornja Vesca.

Del Vedernjak, avtor, Goselna vas; Živkovič Ivan, voznik žerjava, Linz; dr. Pavle Zablantnik, gimn. ravnatelj v p. dvorni svetnik, Celovec; lančič Hrubi Anton, upokojenec, Dunaj; Horwath Anton, penzionist, Knittelfeld; Casar Franc, penzionist, Celovec; Markowitz Jože, študent, Semislavče; Hribernik Jože, penzionist, Blato; Gallob Alojz, kmet, Vodiča vas; Pichler Rudolf, mizar, Rikarja vas; Gallob Terezija, gospodinja, Vodiča vas; Gallob Anton, učitelj, Vodiča vas; Mikl Henrik, trgovec, Vodiča vas; Gastl Stanislav, poslovodja, Brnca; Wakounig Stanko, strokovni učitelj, Mlinče; Erlach Marija, gospodinja, Brnca; Koren Marija, gospodinja, Spodnje Rute; Robitsch Gregor, kmet, Vodiča vas; Galob Janez, kmet, Vodiča vas; Komna Matjež, kmet, Brnca; Gallob Janez, upokojenec, Vodiča vas.

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Šentvidu v Podjuni vas vse vabi na otvoritev **KULTURNEGA DOMA SPD „DANICA“ V ŠENTPRIMOŽU** na binkoštni ponedeljek, 26. 5. 1980, ob 14.30 v Šentprimožu.

SPD „Drabosnjak“ na Kostanjah vabi na igro

Andrej Šuster-Drabosnjak IGRA OD ZGUBLENEGA SINA

ki bo na binkoštno nedeljo, 25. maja 1980, ob 20. uri v Slavnostni dvorani (Festsaal) v Vrbi.

Nastopajo igralci domačega prosvetnega društva.

Režija: Peter Sticker

Tu je an eksempl tam grišnikam.

Prepisano raz knjigo rajnega Andreja Šuster zvrhnji Drabosenik v Kamne. Pisano na dan sv. Jurija v lete 1877.

Joh. Lippitsch I. r.

VABILO

Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu priredi v nedeljo, dne 18. maja 1980, ob 14.30 v veliki dvorani Delavske zbornice v Celovcu

ŠOLSKO AKADEMIJO

Akademija bo oblikovala geslo „KOLIKOR JEZIKOV ZNAŠ, TOLIKO VELJAŠ“

Na sporedu so pevske in instrumentalne točke, plesi in recitacije. V prostoru pred dvorano bo spet bazar dijaških izdelkov. Dobiček bo služil podpiranju učencev. Prodajali bodo tudi gimnazijske značke.

ODBOR ŠOLSKE SKUPNOSTI NA ZVEZNI GIMNAZIJI ZA SLOVENCE

PETEK, 23. maja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Solska TV — 10.30 TV kuhinja — 10.55 Klub seniorjev — 11.35 Zadnji nedeljski odmor — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Kunibert — 17.30 Heidi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Muppet-šov — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Slučaj za Madame — 21.15 Zabava perspektiva — 22.05 Sport — 22.20 Večerni studio: Brezposelnost.

SOBOTA, 24. maja: 15.10 Dancing Time — 17.00 Sport-ABC — 17.30 Bil

Ves svet se je poklonil Titu: največje srečanje državnikov

V četrtek se je Jugoslavija in z njo ves svet poslovila od predsednika Josipa Broza Tita. Tudi najbolj seriozni poročevalci so si bili edini v tem, da še nikoli ni bilo zbrane na enem samem kraju toliko svetovne prominenca. 38 državnih poglavarjev, 24 ministrskih predsednikov, 46 zunanjih ministrov ter 62 voditeljev strank in gibanj je reprezentiralo 3,7 milijard ljudi, štiri petine sveta.

Pri žalni slovesnosti je uradujoči predsednik predsedstva ZKJ Stevan Doronjski še posebej poudaril leto 1948, ko se

Tito ni podvrgel moskovskemu skrbništvu in vztrajal na samostojni poti. Poudaril je slovesno, da bo Jugoslavija nadaljevala politiko neuvrščenih in odklanjala vsako navezanost na bloke. Jugoslavija ima moralčno obvezo, da nadaljuje veliko Titovo delo.

Titov pogreb je seveda nudil tudi priliko za številne kontakte med zbranimi osebami. Nekateri so to priliko intenzivno izkoristili. Na primer se je kancler ZR Nemčije srečal z vzhodnonemškim Honeckerjem, poljskim Gierekom, ameriškim Mondalom

in slednjič jugoslovanskim Džuranovičem; romunski Ceaucescu je srečal kitajskega Hua Kuo Fenga, britanska Margret Thatcher je srečala Indiro Gandhi, Ceaucesca, italijanskega Cosigo ter pakistanskega Zia Ul-Haka. Leonid Brežnjev je srečal Honeckerja. Niso se srečali Brežnjev z Mondalom in Brežnjev s Hua Kuo Fengom. Sploh pa so si bili opazovalci edini, da je Carter napravil veliko napako, ko ni prišel sam, ampak poslal le mamo.

Koroške Slovence so zastopali dr. Matevž Grilc in dr. Fran-

ci Zwitter kot predsednika osrednjih organizacij ter Janez Wut-

te-Luc in Lipe Kolenik kot parizana.

Svetovni vrh na Titovem pogrebu

Srečanje državnikov se bo brezdvomno nadaljevalo ob slovesnostih 25-letnice podpisa avstrijske državne pogodbe na Dunaju. Položaj po svetu je vsekakor takšen, da je nemški kancler Schmidt dejal, da ga določene okoliščine spominjajo na dogodke pred izbruhom prve svetovne vojne, katere v resnici tudi nihče ni hotel in kateri naproti so kljub vsemu vsi drseli.

Tudi Titov pogreb torej je eno samo veliko prizadevanje za ohranitev miru. Tito je zapustil urejeno državo, o kateri je eden od uglednih državnikov dejal, da mir v tem prostoru ni odvisen od Jugoslavije, temveč bodo morali politiki drugih držav pametno postopati in dokazati svoje hotenje za mir.

ŠPORT

Končno spet točka za SAK

SAK I — ASK I 1:1 (1:1)

SAK, ki je v zadnjih tekmah oddal vse točke, je v soboto igral proti moštvu ASK iz Celovca, ki je zadnjih šest tekem zmagovito končalo. To pa, odkar ima novega trenerja. V jesenskem kolu je SAK premagal ASK v gosteh in tako je ta tekma obetala nogometno specialiteto.

Igralci iz Slovenije Dodič, Jakopič in Golec so bili zadržani. To je atmosfero na Koschatovem igrišču še bolj podnetilo. Vratar Malle je to soboto stal kar dve tekmi zaporedoma v голу. Igra sama je bila zelo napeta. Domačini so se borili, kot že dolgo ne in posebno z igro čez krila kmalu imeli „glavno besedo“ na igrišču. Obramba gostov ni imela miru. Vztrajna dinamična igra na gol gostov je v 25 minuti prinesla tudi uspeh. M. Hobel je s krasnim ostrim strelom dal gol za SAK. Gostje, katerih najbolj učinkovit strellec golov je Terbutz, niso mirovali in po nekaj minutah je prav Terbutz izenačil. Majhna nesi-

gurnost v obrambi in že je zacingljalo.

Igralci SAK so brez pretiravanja igrali eno najboljših iger v vigradni sezoni. Kdor je gledal zadnje tekme, skoraj ni mogel verjeti, da so to isti igralci. Vsak se je boril, igrali so čez krila, obramba je konsekventno in preudarjeno čistila svoj kazenski prostor. Tudi v napadu so bile akcije zelo hitre in deloma so napadalci tako hitro kombinirali, da je imela obramba gostov velekonzunkturo. Gonilna sila pri SAK-u pa je bil vsekakor Jože Ferra, ki zmeraj bolj postaja centralna osebnost igre. Omembe vredno je tudi, da so SAK-ovi napadalci po dolgem zopet streljali na gol gostov iz daljine. Tako je Gusti Zablatnik z enim takim strelom zadel le prečko.

Bila je to res igra po okusu gledalcev, kajti tudi ASK ni zastoj z zaman zmagoval. Vsekakor je upanje, da se je SAK-u le zasvitalo in bo pri naslednjih tekmah zaigral in igral uspešno. Sodnik je bil tokrat Cuder, ki je svojo nalogo izvršil res mojstrsko.

Moštvo: Malle, Sommereger, Polanšek, Lampichler, Wo-

schitz, Ferra, S. Hobel, Velik, M. Hobel, G. Zablatnik, Pandel.

- wafra -

SAK pod 23 — ASK pod 23 0:2 (0:0)

Drugo moštvo SAK je proti telesno močnejšim sosedom iz Celovca zgubilo to tekmo bolj nesrečno. Glavno težišče igre je bilo v sredini igrišča, tako da v prvem polčasu ni padel noben gol. Vratar Malle je parkrat dobil žogo. V drugem polčasu sta padla gola, ki gresta na račun sicer dobre obrambe, ki jo je organiziral Smrečnik. Da mu je prav pri prvem голу „spodrsnilo“, pa je bila smola. Drugi gol je bil avtogol, od noge Zdovca je žoga skočila v gol. Kljub temu dvema spodrsnjajema, ki sta pa odločila tekmo, je drugo moštvo SAK igralo dopadljiv nogomet. Posebno nekaj mladih igralcev, ki do sedaj še niso bili „zreli“ za moštvo, zelo napredujejo in je upati, da bodo kmalu mogli v prvem moštvu pokazati svoje nogometne veščine.

Moštvo: Malle, A. Smrečnik, Ojster, F. Hribernik (45. Fl. Wieser), E. Grilc, M. Zdovc, S. Kumer, M. Wieser, J. Hribar, S. Hobel (46. P. Zablatnik).

IGRE SAK
Nedelja, 18. 5. 1980:
9.00: SAK ml. — Wölfnitz ml.
15.45: SAK „pod 23“ — Sinča vas „pod 23“.
17.30: SAK I — Sinča vas I.
Vse: Koschatovo igrišče Celovec.

Podkros ml. — SAK ml. 1:1 (0:1)

Na materinski dan popoldan so mladinci igrali proti prvemu na lestvici. Jesensko tekmo so mladinci doma prav nesrečno zgubili kar s 4:1.

Nepotreben poraz Selanov

Galicija — DSG Sele 4:3 (2:3)

Na gališkem nogometnem igrišču je dokaj lepo število navijačev pričakovalo lepo igro, ki je bila „derby“ skupine E. Selani so v prvem polčasu v teku par minut povedli na 3:1. Ta prednost pa jih je zapeljala in igrali so lahkomiščno, kar se je maščevalo, kajti še pred polčasom je Galičanom uspel drugi gol. Takoj po premoru je Toševski zamudil edinstveno priložnost, da bi s četrtem golom odločil tekmo. V protinapadu so domačini izenačili in nadalj-

Mladinci so začeli dobro pripravljeno in v 13. minuti po lepi akciji povedli z 1:0. Gol je dal M. Smrečnik. Domačini so izenačili tik po začetku druge polovice, obrambo mladincev so presenečili. Potem so domačini zaigrali zelo močno, golov pa ni več bilo.

V letošnji sezoni so mladinci prvič igrali neodločeno.

Moštvo: B. Wakounig, Dlopst, Pečnik, Ferra, Butej, Št. Gregorič, St. Gregorič, F. Sadjak (60. min. P. Sadjak), Grilc, Rutar, Smrečnik.

- bewa -

nji njihovi goli so bili samo vprašanje minut.

Odrto je samo vprašanje, kdo se je komu prilagodil — igralci sodniku ali pa sodnik igralcem. S tem pa bi tudi že bilo o tej tekmi vse povedano, kar bi bilo omembe vredno.

Moštvo: Koščak, O. Ogris, N. Dovjak, O. Travnik, Fr. Kelih, D. Mohorčič, G. Toševski, N. Olip, P. Olip, Fl. Jug, (T. Olip), Zdr. Oraže.

Naslednjo tekmo igrajo Selani doma v soboto, dne 17. 5. 1980, ob 17.00 proti HSV.

- wafra -